

Naam project:

Multifunctionele Accommodatie Bedum (MFA Bedum)

In dit document geven wij aan waarom MFA Bedum voldoet aan de voorwaarden vanuit het Nationaal Programma Groningen om aangedragen te kunnen worden door gemeente Het Hogeland als geschikt project.

Daarbij hebben we het project MFA Bedum getoetst aan de **vier ambities** en de **zes randvoorwaarden** die vanuit het NPG zijn gesteld als eis.

Onderstaande toont aan dat MFA Bedum zal bijdragen aan het structureel vergroten van de *brede welvaart* van Bedum en omgeving en het verbeteren van het *imago* van Bedum als één van de grote kernen van gemeente Het Hogeland.

2. Inhoud en randvoorwaarden

2a) Projectbeschrijving

Welke concrete resultaten worden nagestreefd?

1. Het bieden van een laagdrempelig ontmoeting- en inlooppunt voor iedere inwoner van Bedum ten einde de leefbaarheid te verbeteren.
2. Een bruisend en divers activiteitenaanbod van sport-, spel, bewegen, welzijn en zorg ten einde gemeentelijke beleidsdoelen te verwezenlijken.
3. Het verbeteren van onderwijsprestaties en het bieden van maatwerk vanuit de integrale samenwerking van jeugdzorg, passend onderwijs en bso 7-14 jaar.
4. Het vergroten van reële kansen op instroom in lokale arbeidsmarkt voor cliënten met een afstand tot de arbeidsmarkt.
5. Een efficiëntere inzet en benutting van organisatie en huisvestingcapaciteit.
6. Impuls voor natuur en klimaat middels realisatie bijna energie neutrale accommodatie en velden.

Welke concrete activiteiten worden uitgevoerd?

1. Gebruikers gaan een gezamenlijk activiteitenprogramma vormgeven;
2. Stichting werkt een concreet organisatie en beheermodel uit inclusief exploitatiebegroting
3. Het bestaande Programma van Eisen wordt verder aangescherpt en ingevuld inclusief voorlopig ontwerp
4. Na definitieve goedkeuring planvorming College en Raad wordt de accommodatie gerealiseerd inclusief velden en buitenruimte.

Wat draagt dit project extra bij bovenop het reguliere beleid? (wat is de 'plus'?)

- Het verruimen van het bestaande activiteitenaanbod sport, spel, bewegen, gezondheid en welzijn in Bedum;
- Geeft een substantiële impuls aan de brede leefbaarheid van Bedum als aantrekkelijke woon- en werkomgeving.
- Is een aanvulling en verbreding van het bestaande onderwijs, leer- en werkklimaat van 7-67 jaar in Bedum en omgeving.
- Verbeterd de instroom van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt naar regulier werk.
- Vervanging van de bestaande accommodatie en velden leidt tot een bijna energie neutrale nieuwe accommodatie die invulling geeft aan de klimaatdoelstellingen 2030.

Planning: Geef aan in welke maand (en jaar) de volgende fases starten:

1. Voorbereidende fase	4 januari 2021 tot 1 juli 2021
2. Begin van de realisatiefase	15 juli 2021 tot februari 2022
3. Midden van de realisatiefase	februari 2022 tot november 2022
4. Einde van de realisatiefase	november 2022 tot juli 2023
5. Project afgerond	1 augustus 2023
6. Project afgerond en geëvalueerd	1 oktober 2023

Wat is de locatie van het project: Bedum

2b) Integraliteit:

Om inzicht te krijgen in de mate waarop dit project bijdraagt aan de 4 ambities uit het programmakader, wordt gevraagd om 100 punten te verdelen over de 4 ambities.

1.	Economie	15
2.	Werken en leren	20
3.	Leefbaarheid	55
4.	Natuur en klimaat	10

Licht per ambitie toe hoe waarom het project wel/niet bijdraagt aan een bepaalde ambitie:

Ad 1. Economie

Op kleine schaal versterkt de MFA Bedum de lokale economische structuur. Het creëert vanuit een beschermde werkomgeving structurele werkgelegenheid voor mensen vanuit de participatiewet. Het doel is om ieder jaar 2-4 fte te laten doorstromen naar regulier werk. Ten opzichte van reguliere trajecten (die vaak niet succesvol zijn) wordt de kans hierop bij de MFA versterkt door twee factoren:

1. Beschermde werkplek die uitgaat van talentontplooiing door de diversiteit aan werkzaamheden (bijvoorbeeld programma, administratie, groenbeheer, horeca etc.). Ten opzichte van een reguliere werkplek beschermd werken, biedt de MFA met haar professionele leer- en werkcoaches betere begeleiding vanuit een diverser werkaanbod en talentontplooiing ten opzichte van reguliere toeleidingplaatsen;
2. Er is lokaal commitment van ondernemers vanuit de businessclub van MFA Bedum. Er is geen enkel netwerk in Bedum, wat meer leden weet te binden dan de SV Bedum i.c.m. de faciliteiten en gebruikers van de MFA Bedum. Dit zorgt voor commitment en draagvlak voor de uitstroming van cliënten uit de participatiewet naar een reguliere baan in het lokale bedrijfsleven. Het is een collectieve opgave die wordt versterkt vanuit de gemeenschapszin van de SV Bedum en concept MFA Bedum.

De economie krijgt verder een impuls vanuit een aantal aspecten. Het verhoogt de incidentele werkgelegenheid door de bouw van de MFA. Daarbij is er een voorkeur om met regionale aannemers en onderaannemers de MFA te gaan bouwen.

Een belangrijk criterium bij de aanbesteding bouw van de MFA Bedum vormt de paragraaf social return van (onder) aannemers in hun offerte ten behoeve van de inzet van stage en leer-/werkplaatsen van lokale inwoners. Dit heeft als doel om bij te dragen aan het creëren van concrete arbeidsplaatsen in de regio.

Verder hebben diverse zelfstandigen en bedrijven te kennen gegeven zich te willen vestigen of te participeren in de MFA. Dit zal een positieve invloed hebben op de structurele werkgelegenheid.

Een voorbeeld is dat de MFA een plek is om te gebruiken voor dagbesteding. Dit zal een positieve vraag uitlokken naar specialistische zorgbegeleiders van deze doelgroep.

- ➔ Hiermee beidt de MFA Bedum een extra impuls aan het tegengaan van de lage sociale en economische positie van de gemiddelde in de gemeente Het Hogeland.

Ad 2. Werken en leren

Opleiden is de kern voor het versterken van een lokale sociaal economische positie. De MFA Bedum richt zich op de volgende drie niveaus van talentontwikkeling en opleiding:

1. Buitenschoolse opvang 7+ en 10-14 onderwijs buiten de schoolomgeving bereidt kinderen pragmatisch voor op gerichte talentontwikkeling richting ondermeer technische leerweg en VMBO onderwijs. De MFA Bedum is een unieke leer- en ontwikkelplek in aanvulling op / in samenwerking met het reguliere onderwijs schoolaanbod. Voor alle kinderen 7-14 jaar geldt dat een divers aanbod van sport- en bewegen zorgt voor beter cognitieve vaardigheden en verbetering leerprestaties. Hiernaast leidt de diversiteit van groen, techniek, welzijn en cultuuraanbod in de bso 7+ tot een rijkere oriëntatie voor kinderen in instroom voortgezet onderwijs en vrijetijdontplooiing.
2. Jeugdzorg en passend onderwijs gaan hand in hand in de MFA Bedum. Hiermee vormen de MFA Bedum en haar partners het verlengstuk voor het primair onderwijs in Bedum en omgeving. Het spectrum qua aanbod is zeer breed van jeugd met een lichamelijke of geestelijke handicap tot speciaal onderwijs en regulier primair onderwijs met een rugzak. Dit behelst een grote doelgroep waarin o.a. onderwijs, Kinderopvang / bso, jeugdwerk, 's Heerenloo en Golden Raand intensief met elkaar gaan samenwerken.
3. Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt hebben naast begeleiding en een beschermde werkplek, vaak behoefte aan om- en bijscholing. Door het diverse palet aan werkzaamheden wat bij de MFA Bedum dagelijks plaatsvindt, is praktijkonderwijs in een beschermde professionele omgeving als maatwerk voor zeer veel diverse cliënten mogelijk. Hiermee wordt de kans op succesvolle aansluiting bij de reguliere arbeidsmarkt substantieel vergroot.

Voorts geeft het multifunctionele karakter van de MFA Bedum invulling aan ontmoeting en werkplaatsen voor zzp-ers. Dit is vaak een categorie die tussen wal en schip raakt waar het gaat om doorgroeimogelijkheden in hun netwerk en huisvesting. De MFA faciliteert een professionele omgeving met flexplekken en kleinschalige vergader- en cursusruimten. Hiermee is het een aanvulling op het bestaande aanbod van kleinschalige bedrijfshuisvesting en conferentiecentra, die dit specifieke segment in de markt niet bedienen.

- ➔ Hiermee geeft de MFA een substantiële impuls aan het gemiddeld onderwijsniveau in Bedum en omgeving, hetgeen momenteel onder het landelijk gemiddelde ligt.

Ad 3. Leefbaarheid

De plannen voor een MFA in Bedum komen voort uit een burgerinitiatief. Insteek is een gemeenschappelijke plek waar sport- en sociaal-maatschappelijke activiteiten samen worden gebracht, is bij uitstek ook interessant voor (semi-) commerciële partijen die zich kunnen vestigen op een plek waar hun doelgroep samenkomt. Vanuit deze gedachte is door de werkgroep een breder plan ontwikkeld om een multifunctionele accommodatie in Bedum te realiseren. Een brede maatschappelijke voorziening waar verschillende functies samen komen zoals welzijn, sport, ontmoeting, vergader- en presentatieruimte, kinderopvang, (paramedische) zorg, dagbesteding en

participatie. De gezamenlijke huisvesting moet leiden tot een meerwaarde door onderlinge interacties van deze functies.

Hiernaast is er speciale aandacht voor het meervoudig gebruik en inrichting van de (openbare) buitenruimte ten behoeve van sport, spel en bewegen. Dit leidt tot nieuwe samenwerkingsvormen en diversiteit in het programma dat naadloos past binnen de gemeentelijke sport- en bewegisvisie, alsmede het lokale sportakkoord. Hiermee draagt de multifunctionele accommodatie en haar buitenruimte bij aan de verdere versterking van vitaliteit, leefbaarheid, sociale cohesie en welzijn van de inwoners van Bedum van een zeer jonge tot zeer oude leeftijd.

- ➔ De MFA biedt hiermee bedreigingen, zoals verdere vergrijzing en krimp plus verschraving van het voorzieningenniveau, het hoofd. Immers blijft Bedum alleen interessant als woon- en werkomgeving als aan bovenstaande impuls verder invulling wordt gegeven en daardoor het geluk en welbevinden van de inwoners in de regio Bedum wordt bevorderd.

Beleidsmatige vertaling gemeente Hogeland

In het gezamenlijke haalbaarheidsonderzoek van de gemeente Hogeland, stichting MFA Bedum en SV Bedum (datum 11-08-2020) vormt het versterken van de leefbaarheid in Bedum en omgeving een centraal doel van de MFA. Gezamenlijk zetten partijen in op:

Lokaal positief gezondheidsbeleid - Gemeente Het Hogeland 2020-2023

Visie:

.....We investeren in positief opgroeien, een gezonde leefstijl, sport & bewegen en een gezonde en veilige leefomgeving.....

....Ook zetten wij in op voldoende ontmoetingsplaatsen (mede om eenzaamheid tegen te gaan), op goede verbindingen en toegankelijke en bereikbare voorzieningen....

Doelstelling o.a. :

- *Vermindering eenzaamheid: stimuleren kleinschalige woonvormen, ontmoetingsmogelijkheden gecombineerd met sport en bewegen, faciliteren bijeenkomsten, cursussen/trainingen en e-health*
- *Gezonde sportverenigingen (gezonde club, gezonde kantine)*

Lokaal Sportakkoord

Een positieve sportcultuur is een sportcultuur waarbij jong en oud met veel plezier en onder prettige en gezonde omstandigheden kunnen sporten en bewegen. Plezier in sport en bewegen is het fundament voor een leven lang sporten en bewegen. Dat is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Kwetsbare groepen zoals ouderen, inwoners met een beperking, inwoners met overgewicht, inwoners met lichamelijke of psychische klachten of inwoners met een lage sociaaleconomische status kunnen drempels ervaren om te gaan sporten of bewegen terwijl juist voor deze doelgroep er veel te winnen valt met sport en bewegen. Naast aandacht voor speciale doelgroepen ervaren bestuurders van sportverenigingen uitdagingen als het gaat om het bieden van een positief en gezond sportklimaat voor de huidige leden in de breedste zin van het woord. Dit alles met als doel om alle inwoners van Het Hogeland een leven lang

plezier te laten beleven aan sport en bewegen en hiermee een bijdrage te leveren aan de fysieke en mentale gezondheid van deze inwoners.

Sport en bewegen (coalitieakkoord)

Sport is goed voor onze gezondheid. Sportverenigingen zijn goed voor de sociale cohesie en leefbaarheid van onze dorpen. In de nieuw op te stellen sportnota creëren we een gelijk speelveld. Daarin zoeken we met de verenigingen naar een goede balans in de gemeentelijke - en eigen verantwoordelijkheid. Naast georganiseerde sport wordt er ook steeds meer individueel gesport. In de op te stellen sportnota wordt daarom ook aandacht gegeven aan sport en spel in de openbare ruimte. We doen actief aan sportstimulering. Sportverenigingen, maar ook het onderwijs zijn daarin belangrijke partners.

Startnotitie Beweeg- en Sportvisie

Sport en bewegen staan volop in de aandacht en deze sector is continue in ontwikkeling. Dit komt voort uit de kansen die sport en bewegen bieden en de effecten die daarmee kunnen worden bereikt. Zo worden sport en bewegen steeds vaker ingezet voor het bereiken van maatschappelijke doelstellingen als participatie, sociale cohesie en het verminderen van overlast. Sport en bewegen spelen ook een belangrijke rol bij preventie en het stimuleren van een gezonde leefstijl. Om de positie van sport en bewegen op zich zelf (als doel) en binnen het veranderende maatschappelijke veld (als middel) te verstevigen is een visie op bewegen en sport wenselijk.

Ad 4. Natuur en klimaat

Insteek van Natuur en Klimaat in de MFA Bedum is:

- Concreet en zichtbaar toepassen in maatregelen voor een energie neutrale accommodatie en haar buitenruimte;
- Overdragen en bewustwording van natuur en klimaat van de MFA als onderdeel van de ambitie leren en werken met als speerpunt de leeftijdscategorie 7 – 14 jaar.

Concrete en zichtbare maatregelen die de stichting MFA Bedum op voorhand voorstaat op basis van de uitwerking van de trias energetica en bijna energieneutraal bouwen zijn o.a.:

• Friesland Campina

Met de directie van Friesland Campina zijn afspraken gemaakt dat de restwarmte van de (nieuwe) fabriek in Bedum hergebruikt kan worden door de MFA. Op dit moment wordt de restwarmte van de fabriek van Friesland Campina al gebruikt door zwembad De Beemden. Op deze bestaande infrastructuur zou de MFA ook aangesloten kunnen worden.

Ook met het waterbedrijf zijn gesprekken gevoerd over hoe de restwarmte van Friesland Campina in de MFA kan worden gebruikt. Zowel Friesland Campina als het Waterbedrijf zijn enthousiast over de plannen.

De bestaande aansluiting op het zwembad heeft nog voldoende overcapaciteit om de MFA ook te laten profiteren. Dit zal ook schelen in kosten voor leidingaanleg voor het warmtetransport.

• Energie coöperatie Duurzaam Bedum

Vanuit de werkgroep MFA Bedum is een initiatief ontstaan om een energiecoöperatie op te richten met als doel om lokaal duurzame energie op te wekken. Naast dat inwoners deelnemen, zal de MFA

ook zelf onderdeel zijn van de energie coöperatie en stroom opwekken. De winst die de coöperatie maakt komt volledig ten goede aan maatschappelijke voorzieningen in Bedum.

Zie verder: www.duurzaambedum.nl

Onderzocht worden de mogelijkheden voor:

- Aardbeving bestendig bouwen;
- Koeling door middel van aardwarmte en natuurlijke nachtventilatie;
- Groendak beplanting;
- Circulaire materialen.

➔ Hiermee toont MFA Bedum aan dat het project een positieve impuls geeft aan de regionale ambities op het gebied van energietransitie en klimaatbestendigheid.

2c) Participatie

Op welke manier zijn inwoners/stakeholders betrokken bij de voorbereiding van deze aanvraag?

- Planvorming is een burgerinitiatief dat vanaf 2017 is doorgegroeid naar het sociale hart van Bedum 3.0;
- Diverse informatiebijeenkomsten over de afgelopen 3 jaar ten behoeve van terugkoppeling planvorming en het verkrijgen van concrete input/reflectie.
- Diverse gesprekken met potentiële gebruikers en stakeholders van de MFA Bedum
- Gezamenlijke concretisering van de planvorming in samenwerking met gemeente, stichting MFA en SV Bedum van juni t/m oktober 2020;
- Online presentatie op 1 december jongsteleden;
- Politieke wens om draagvlak aan te tonen van de betrokkenheid van burgers middels zeer recente start van online petitie op 4 december jl.

Tientallen gesprekken hebben een breed palet aan wensen en ideeën opgeleverd die passen bij het project MFA. Diverse organisaties en partijen hebben hun commitment uitgesproken door een intentieovereenkomst te ondertekenen en hebben aangegeven in het ontwikkeltraject te willen participeren met hun kennis, inzichten en betrokkenheid. Het algemene beeld is dat er veel draagvlak is voor het project.

Welke rol hebben inwoners/stakeholders bij de uitvoering van dit project?

In de voorbereiding, planfase en uitvoering zal er regelmatig afstemming zijn over het project met alle participanten.

De inwoners/stakeholders zullen worden betrokken bij het ontwerp en de uitvoering. Naast een goede communicatie over de stand van zaken zullen inwoners/stakeholder bij diverse inhoudelijk discussie betrokken worden door deelname in werkgroepen zoals is voorgesteld in de informatie- en inspraakbijeenkomst van 25 maart 2019.

2d) Toekomstbestendigheid

Hoe draagt dit project bij aan het toekomstperspectief voor Groningers? (benoem de effecten op de lange termijn)

De MFA Bedum geeft invulling aan een breed programma aanbod die de leefbaarheid van haar inwoners als onderdeel van de provincie Groningen versterkt. Het vergroot het programma aanbod van sport, spel, bewegen, gezondheid en welzijn en stimuleert verbreding van het onderwijsaanbod en instroom lokale arbeidsmarkt. Hiernaast zorgt de MFA voor duurzame huisvesting met gemiddeld lagere exploitatielasten voor haar deelnemers ten opzichte van solitaire organisatie en huisvesting.

Hiermee blijft Bedum een aantrekkelijk woon en werkgebied voor jongeren en gezinnen en geeft het een impuls aan het tegengaan van verdere krimp en vergrijzing van de regio Groningen.

Wat is ervoor nodig om deze lange termijn effecten te borgen? Bijv. onderhoud, vervangingskosten, etc.

Een brede participatie van gebruikers en stakeholders zorgt voor een breed draagvlak onder haar leden, bezoekers, cliënten en gasten. Hiermee wordt een gezonde basis gelegd voor het langjarig beheer en exploitatie van de accommodatie. Insteek is een bestaansrecht voor minimaal 40 jaar. Het beheer en exploitatie wordt grotendeels zelfstandig uitgevoerd. Als structurele gemeentelijke bijdrage is een jaarlijkse dotatie van de bestaande gemeentelijke onderhoudsmiddelen en openbaar groen voor specifiek de MFA Bedum en buitenruimte wenselijk. De duurzame exploitatie van de accommodatie en bundeling van krachten zorgt verder voor een langjarige budget neutrale exploitatie.

2e) Proportionaliteit

Waarom is dit project de meest efficiënte, effectieve en doelmatige manier om de beoogde resultaten te behalen?

Het momentum is nu of nooit. Het voorzieningenniveau in Bedum verschaalt in toenemende mate en staat enorm onder druk. De accommodatie van SV Bedum is sterk verouderd (sleets) en technisch afgeschreven. Meest recente voorbeelden zijn de sluiting van het Trefcentrum en de beoogde verkoop van De Meenschaar. Hiernaast is Bedum één van de weinige kernen die nog geen impuls heeft gekregen vanuit de lokale politiek ten behoeve van een structurele verbetering van het voorzieningenniveau en bijbehorend programma.

Het burgerinitiatief heeft geleid tot het benutten van samenwerkingskansen op het gebied sport, spel, bewegen, gezondheid en welzijn inclusief onderwijs en lokale arbeidsmarkt, die een gezonde basis geven voor een breed programma-aanbod voor alle inwoners van Bedum in één MFA. Het niet benutten van deze ultieme samenwerkingskans, zorgt er noodgedwongen voor dat partijen weer individuele oplossingen als lapmiddel dienen te creëren als ‘tijdelijke’ overbrugging. In dit geval gaat veel positieve energie verloren ten behoeve van een integraal programma aanbod, kruisbestuiving organisaties en efficiënte benutting duurzame huisvesting. Dit gaat ten koste van de brede leefbaarheid van de inwoners van Bedum, waarbij het maar zeer de vraag is of deze kans zich nog een keer voordoet de komende 10 jaar.

2f) Samenhang

Welke koppelkansen zijn te behalen?

Welke concrete stappen worden ondernomen om maximale samenhang te realiseren?

Reeds vanaf de eerste initiatieffase staat het realiseren van een integraal programma aanbod voorop. Immers mensen en activiteiten maken de samenleving, niet de accommodatie.

In voorgaande aanvraag wordt de koppeling van sport, spel, bewegen, gezondheid en welzijn uitgebreid omschreven. Dit geeft een samenhangende impuls aan de verbetering van het programma aanbod voor nagenoeg alle inwoners van Bedum. De actieve betrokkenheid van onderwijs, zorg, welzijn, sportverenigingen en ondernemers zorgt voor een breed draagvlak en inbedding van de MFA in de lokale samenleving.

2g) Risico's

Wat zijn de belangrijkste risico's bij de uitvoering van het project?

Het project bevindt zich in de initiatieffase. In de definitiefase worden de onderstaande risico's getackeld, alvorens er tot een gemeentelijke aanvraag investeringskrediet kan worden overgegaan:

- Benutten en onderbouwen van de optimaliseringskansen die zijn opgenomen in de exploitatiebegroting;
- Inrichten van eigendom en bouwheerschap accommodatie en velden om gebruik te kunnen maken van de Bosa subsidie regeling;
- Een maatschappelijke erfpacht voor de ondergrond opstellen, alsmede jaarlijkse dotatie groot onderhoud middelen vanuit de gemeente is noodzakelijk
- Gemeente bekostigt het sportdeel en verstrekt een gemeentegarantie voor het maatschappelijk deel van de accommodatie, naast de garantie van het Sportwaarborgfonds;
- Gemeente bekostigt de investering in velden en openbare ruimte;
- De provinciale subsidie van 350.000 euro ten behoeve van leefbaarheid dient te worden zeker gesteld.